

LIGJ
Nr. 123/2024

PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS SË KËSHILLIT TË EVROPËS PËR VEPRAT
PENALE QË LIDHEN ME PASURINË KULTURORE, BËRË NË NIKOSIA MË 19.5.2017

Në mbështetje të neneve 78, 83, pika 1, dhe 121, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet Konventa e Këshillit të Evropës për Veprat Penale që Lidhen me Pasurinë Kulturore, bërë në Nikosia më 19.5.2017, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij ligji.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 19.12.2024.

Shpallur me dekreten nr. 432, datë 27.12.2024, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.

Seria e Traktateve të Këshillit të Evropës – nr. 221

Konventa e Këshillit të Evropës për Veprat Penale që Lidhen me Pasurinë Kulturore
Nikosia, 19.V.2017

Hyrje

Shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe nënshkruesit e tjerë të kësaj Konvente,
duke pasur parasysh se qëllimi i Këshillit të Evropës është të arrijë një unitet më të madh mes shteteve anëtare;

duke qenë të bindur se pasuritë e ndryshme kulturore që u përkasin popujve përbëjnë një dëshmi unike dhe të rëndësishme të kulturës dhe identitetit të këtyre popujve dhe formojnë trashëgiminë e tyre kulturore;

të shqetësuar se veprat penale që lidhen me pasuritë kulturore janë në rritje dhe se këto vepra penale po shkaktojnë gjithnjë e më shumë shkatërrimin e trashëgimisë kulturore botërore;

duke pasur parasysh se pasuritë kulturore të gërmuara dhe të eksportuara ose të importuara në mënyrë të paligjshme po shiten gjithnjë e më shumë në mënyra të ndryshme, duke përfshirë shitjen e tyre në dyqane antike dhe shtëpi ankandesh, si dhe përmes internetit;

duke pasur parasysh se krimi i organizuar është i përfshirë në trafikimin e pasurive kulturore;

të shqetësuar se grupet terroriste janë të përfshira në shkatërrimin e qëllimshëm të trashëgimisë kulturore dhe përdorin tregtinë e paligjshme të pasurive kulturore si burim financimi;

të bindur për nevojën e një Konvente të re të Këshillit të Evropës për Veprat Penale të Lidhura me Pasuritë Kulturore, e cila përcakton sanksione penale në këtë drejtim dhe që do të zëvendësojë Konventën Evropiane për Veprat Penale të lidhura me Pasuritë Kulturore (ETS nr. 119), të hapur për nënshkrim në Delfi, më 23 qershor 1985;

duke pasur parasysh Konventën Kulturore Evropiane (ETS nr. 18, 1954), Konventën Evropiane për Mbrojtjen e Trashëgimisë Arkeologjike (ETS nr. 66, 1969; ETS nr. 143, të rishikuar në 1992), Konventën për Mbrojtjen e Trashëgimisë Arkeologjike të Evropës (ETS nr. 121, 1985) dhe Konventën Kuadër të Këshillit të Evropës për Vlerën e Trashëgimisë Kulturore për Shoqërinë (CETS nr. 199, 2005);

duke pasur parasysh Konventën Evropiane për Ndihmën e Ndërsjellë në Çështjet Penale (ETS nr. 30, 1959) dhe Konventën Evropiane për Ekstradimin (ETS nr. 24, 1957);

duke marrë në konsideratë Rezolutën 2199 (2015) të miratuar nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara në mbledhjen e tij të 7379-të, më 12 shkurt 2015, dhe në veçanti paragrafët 15, 16 dhe 17; Rezolutën 2253 (2015) të miratuar nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara në mbledhjen e tij të 7587-të, më 17 dhjetor 2015, dhe në veçanti paragrafët 14 dhe 15; Rezolutën 2322 (2016) të miratuar nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara në mbledhjen e tij të 7831-të, më 12 dhjetor 2016 dhe në veçanti paragrafin 12; Rezolutën 2347 (2017) të miratuar nga Këshilli i Sigurimit të Kombeve të Bashkuara në mbledhjen e tij të 7907-të, më 24 mars 2017;

duke marrë në konsideratë, gjithashtu, Konventën e Hagës, të vitit 1954, për Mbrojtjen e Pasurive Kulturore në Rast Konflikti të Armatosur, Protokollin e Parë të saj, të vitit 1954 dhe Protokollin e Dytë të saj të vitit 1999; Konventën e UNESCO-s, të vitit 1970, për Mjetet e Ndalimit dhe Parandalimit të Importit, Eksportit dhe Transferimit të Paligjshëm të Pronësisë të Pasurisë Kulturore dhe Udhëzimet e saj Operacionale, të miratuar në vitin 2015, nga mbledhja e tretë e shteteve palë; Konventën e UNESCO-s, të vitit 1972, në lidhje me Mbrojtjen e Trashëgimisë Botërore dhe Trashëgimisë Natyrore; Konventën e UNIDROIT, të vitit 1995, për Objektet Kulturore të Vjedhura ose të Eksportuara në mënyrë të paligjshme; Konventën e Kombeve të Bashkuara, të vitit 2000, kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar dhe Konventën e UNESCO-s, të vitit 2001, për Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore Nënujore;

duke marrë në konsideratë, gjithashtu, Rezolutën 2057 (2015) për trashëgiminë kulturore në situata krize dhe pas krize, të miratuar nga Komiteti i Përhershëm i Asamblesë Parlamentare të Këshillit të Evropës më 22 maj 2015;

duke marrë në konsideratë Udhëzimet Ndërkombëtare për Parandalimin e Krimit dhe Kundërpërgjigjen e Drejtësisë Penale, në lidhje me trafikimin e pasurive kulturore dhe vepra të tjera penale të ndërlidhura, të miratuara nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara me Rezolutën e saj 69/196 të datës 18 dhjetor 2014;

duke pasur parasysh se qëllimi i kësaj Konvente është mbrojtja e pasurive kulturore nëpërmjet parandalimit dhe luftës kundër veprave penale që lidhen me pasuritë kulturore;

duke pranuar se për të luftuar me efikasitet krimet kundër pasurive kulturore, duhet të nxitet bashkëpunim i ngushtë ndërkombëtar midis shteteve anëtare dhe shteteve joanëtare të Këshillit të Evropës,

bien dakord, për sa më poshtë:

KREU I

QËLLIMI, FUSHA E ZBATIMIT, PËRDORIMI I TERMAVE

Neni 1

Qëllimi i Konventës

1. Qëllimi i kësaj Konvente është:

a) të parandalojë dhe të luftojë shkatërrimin, dëmtimin dhe trafikimin e pasurive kulturore, duke parashikuar kriminalizimin e disa akteve;

b) të forcojë parandalimin e krimit dhe kundërpërgjigjen e drejtësisë penale për të gjitha veprat penale

që lidhen me pasuritë kulturore;

c) të nxisë bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar në luftën kundër veprave penale që lidhen me pasuritë kulturore;

dhe si rrjedhojë të mbrojnë pasuritë kulturore;

2. Për të garantuar zbatimin efektiv të dispozitave të saj nga palët, kjo Konventë krijon një mekanizëm përcjellës.

Neni 2

Fusha e zbatimit dhe përdorimi i termave

1. Kjo Konventë zbatohet për parandalimin, hetimin dhe ndjekjen penale të veprave penale të përmendura në këtë Konventë, në lidhje me pasurinë kulturore të luajtshme dhe të paluajtshme.

2. Për qëllimet e kësaj Konvente termi “pasuri kulturore” nënkupton:

a) në lidhje me pasuritë e luajtshme, çdo objekt të vendosur në tokë ose nën ujë, ose të hequr prej aty, i cili në qarqe fetare ose laike, klasifikohet, përkufizohet ose përcaktohet në mënyrë specifike nga çdo palë në këtë konventë ose në Konventën e vitit 1970 të UNESCO-s për mjetet e ndalimit dhe parandalimit të importit, eksportit dhe transferimit të paligjshëm të pronësisë së pasurisë kulturore, si me rëndësi për arkeologjinë, parahistorinë, etnologjinë, historinë, letërsinë, artin ose shkencën që i përket kategorive të mëposhtme:

a) koleksione të rralla dhe specimene të faunës, florës, mineraleve dhe anatomisë, si dhe objekte me interes palaeontologjik;

b) pasuri e lidhur me historinë, duke përfshirë historinë e shkencës e teknologjisë, si dhe historinë ushtarake dhe shoqërore, me jetën e udhëheqësve kombëtarë, dijetarëve, shkencëtarëve dhe artistëve dhe me ngjarjet e një rëndësie kombëtare;

c) objekte të gërmimeve arkeologjike (duke përfshirë gërmimet e rregullta dhe të paligjshme) ose të zbulimeve arkeologjike;

d) elemente të monumenteve artistike apo historike ose të zonave arkeologjike të cilat janë copëzuar;

e) antikitetet më të vjetra se njëqind vjet, siç janë mbishkrimet, monedhat dhe vulat e gdhendura;

f) objekte me interes etnologjik;

g) pasuri me interes artistik, të tilla si:

i. fotografitë, pikturat dhe vizatimet e prodhuara tërësisht me dorë mbi çdo lloj vendi dhe materiali (duke përjashtuar projektet industriale dhe artikujt e zbukuruar me dorë);

ii. vepra origjinale të artit të statujave dhe skulpturave në çdo material;

iii. gdhendje origjinale, gravura dhe litografi;

iv. koleksion artistik origjinal dhe montazhe prej çdo materiali;

h) dorëshkrime të rralla dhe libra të vjetër, dokumente dhe botime me interes të veçantë (historik, artistik, shkencor, letrar etj.) të vetme ose në koleksion;

i) pullat postare, fiskale dhe të ngjashme, unike ose në koleksion;

j) arkivat, duke përfshirë arkivat zanorë, fotografikë dhe kinematografikë;

k) objekte orendish më të vjetra se njëqind vjet dhe instrumente muzikore të vjetra;

b) në lidhje me pasuritë e paluajtshme, çdo monument, grup ndërtesash, vend ose strukturë e çdo lloji tjetër, qoftë të vendosur në tokë ose nën ujë, i cili në qarqe fetare ose laike, përkufizohet ose përcaktohet në mënyrë specifike nga çdo palë në këtë Konventë, ose nga çdo palë në Konventën e vitit 1970 të UNESCO-s, si me rëndësi për arkeologjinë, parahistorinë, etnologjinë, historinë, letërsinë, artin ose shkencën, ose e renditur në përputhje me nenin 1 dhe nenin 11 (paragrafët 2 ose 4) të Konventës së vitit 1972, të UNESCO-s, në lidhje me Mbrojtjen e Trashëgimisë Kulturore dhe Natyrore.

KREU II

E DREJTA PENALE MATERIALE

Neni 3

Vjedhja dhe format e tjera të përvetësimit të paligjshëm

Secila palë garanton që vepra penale e vjedhjes dhe format e tjera të përvetësimit të paligjshëm të përcaktuara në legjislacionin e tyre të brendshëm penal, zbatohen për pasuritë kulturore të luajtshme.

Neni 4

Gërmimi dhe heqja e paligjshme

1. Secila palë garanton që sjelljet e mëposhtme përbëjnë vepër penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm, kur ato kryhen me dashje:

- a) gërmimi në tokë ose nën ujë për të gjetur dhe hequr pasuri kulturore pa autorizimin e kërkuar nga ligji i shtetit ku është kryer gërmimi;
- b) heqja dhe mbajtja e pasurisë kulturore të luajtshme të gërmuar pa autorizimin e kërkuar nga ligji i shtetit ku është kryer gërmimi;
- c) mbajtja e paligjshme e pasurisë kulturore të luajtshme, të gërmuar në përputhje me autorizimin e kërkuar nga ligji i shtetit ku është kryer gërmimi.

2. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë që gëzon të drejtën të parashikojë sanksione jopenale, në vend të sanksioneve penale për sjelljen e përshkruar në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 5

Importimi i paligjshëm

1. Secila palë garanton që, kur kryhet me dashje, importimi i pasurisë kulturore të luajtshme, importimi i së cilës është i ndaluar sipas legjislacionit të brendshëm për arsye se:

- a) është vjedhur në një shtet tjetër;
- b) është gërmuar ose ruajtur në rrethanat e përshkruara në nenin 4 të kësaj Konvente; ose
- c) është eksportuar në kundërshtim me ligjin e shtetit që e ka klasifikuar, përkufizuar ose përcaktuar në mënyrë specifike këtë pasuri kulturore në përputhje me nenin 2 të kësaj Konvente, përbën vepër penale sipas ligjit të saj të brendshëm kur shkelësi ka qenë në dijeni se pasuria kulturore është vjedhur, gërmuar ose eksportuar në kundërshtim me ligjin e atij shteti tjetër.

2. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se gëzon të drejtën të parashikojë sanksione jopenale, në vend të sanksioneve penale për sjelljen e përshkruar në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 6

Eksportimi i paligjshëm

1. Secila palë garanton që eksportimi i pasurisë kulturore të luajtshme, nëse eksportimi është i ndaluar ose kryhet pa autorizimin e kërkuar nga legjislacioni i saj i brendshëm, përbën vepër penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm, kur kryhet me dashje.

2. Secila palë merr në konsideratë marrjen e masave të nevojshme për të zbatuar paragrafin 1 të këtij neni edhe në lidhje me pasuritë kulturore të luajtshme që janë importuar në mënyrë të paligjshme.

Neni 7

Blerja

1. Secila palë garanton që blerja e pasurisë kulturore të paluajtshme që është vjedhur në përputhje me nenin 3 të kësaj Konvente ose që është gërmuar, importuar ose eksportuar në rrethanat e përshkruara në nenet 4, 5 ose 6 të kësaj Konvente, përbën vepër penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm kur personi është në dijeni të origjinës së paligjshme.

2. Secila palë merr në konsideratë marrjen e masave të nevojshme për të garantuar se sjellja e përshkruar në paragrafin 1 të këtij neni përbën vepër penale edhe në rastin e një personi që duhet të ishte

në dijeni të origjinës së paligjshme të pasurisë kulturore, nëse do të kishte treguar kujdesin dhe vëmendjen e duhur në blerjen e pasurisë kulturore.

Neni 8 **Vendosja në treg**

1. Secila palë garanton që vendosja në treg e pasurisë kulturore të luajtshme që është vjedhur në përputhje me nenin 3 të kësaj Konvente ose që është gjermuar, importuar ose eksportuar në rrethanat e përshkruara në nenet 4, 5 ose 6 të kësaj Konvente, përbën veprë penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm kur personi është në dijeni të origjinës së paligjshme.

2. Secila palë merr në konsideratë marrjen e masave të nevojshme për të garantuar se sjellja e përshkruar në paragrafin 1 të këtij neni përbën veprë penale edhe në rastin e një personi që duhet të ishte në dijeni të origjinës së paligjshme të pasurisë kulturore, nëse do të kishte treguar kujdesin dhe vëmendjen e duhur në vendosjen e pasurisë kulturore në treg.

Neni 9 **Falsifikimi i dokumenteve**

Secila palë garanton se falsifikimi i dokumenteve dhe akti i ndërhyrjes në dokumente që lidhen me pasuritë kulturore të luajtshme, përbën veprë penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm, kur këto veprime synojnë të paraqesin pasurinë si të ligjshme.

Neni 10 **Shkatërrimi dhe dëmtimi**

1. Secila palë garanton që sjelljet e mëposhtme përbëjnë veprë penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm, kur ato kryhen me dashje:

a) shkatërrimi i paligjshëm ose dëmtimi i pasurisë kulturore të luajtshme ose të paluajtshme, pavarësisht pronësisë së pasurisë;

b) heqja e paligjshme, e plotë ose e pjesshme, e ndonjë elementi nga një pasuri kulturore e luajtshme ose e paluajtshme, me qëllim importimin, eksportimin ose vendosjen në treg të këtyre elementeve në rrethanat e përshkruara në nenet 5, 6 dhe 8 të kësaj Konvente.

2. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se gëzon të drejtën të mos zbatojë paragrafin 1 të këtij neni, ose ta zbatojë atë vetëm në raste ose rrethana të veçanta kur pasuria kulturore është shkatërruar ose dëmtuar nga pronari i pasurisë kulturore, ose me pëlqim të pronarit.

Neni 11 **Dhënia e ndihmës ose mbështetjes dhe tentativa për të kryer këto vepra**

1. Secila palë garanton që dhënia e qëllimshme e ndihmës ose mbështetjes për të kryer një veprë penale të përmendur në këtë Konventë përbën, gjithashtu, një veprë penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm.

2. Secila palë garanton që tentativa e qëllimshme për të kryer një veprë penale të përmendur në këtë Konventë me përjashtim të atyre të përcaktuara në nenin 4, paragrafi 1, nënparagrafi “a” dhe nenin 8 përbën, gjithashtu, një veprë penale sipas legjislacionit të saj të brendshëm.

3. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se gëzon të drejtën të mos zbatojë, ose të zbatojë vetëm në raste dhe rrethana të veçanta, dispozitën e paragrafit 1 të këtij neni, në lidhje me veprat penale të përcaktuara në nenin 4, paragrafi 1, nënparagrafi “a”.

Neni 12

Juridiksioni

1. Secila palë merr masat e nevojshme për të përcaktuar juridiksionin për veprat penale të përmendura në këtë Konventë, kur vepra penale kryhet:

- a) në territorin e saj;
- b) në bordin e një anijeje që mban flamurin e asaj pale;
- c) në bordin e një avioni të regjistruar sipas ligjeve të asaj pale; ose
- d) nga një nga shtetasit e saj.

2. Secila palë merr masat e nevojshme për të përcaktuar juridiksionin për veprat penale të përmendura në këtë Konventë, kur i pandehuri është i pranishëm në territorin e saj dhe nuk mund të ekstradohet në një shtet tjetër, vetëm në bazë të shtetësisë së tij.

3. Secili shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të deklarojë se gëzon të drejtën të mos zbatojë, ose të zbatojë vetëm në raste dhe rrethana të veçanta, rregullat e juridiksionit të përcaktuara në paragrafin 1, nënparagrafi “d” të këtij neni.

4. Kur më shumë se një palë pretendon juridiksion mbi një vepër penale në përputhje me këtë Konventë, palët në fjalë, sipas rastit, konsultohen me njëra-tjetrën, me qëllim përcaktimin e juridiksionit më të përshtatshëm për ndjekje penale.

5. Pa cenuar rregullat e përgjithshme të së drejtës ndërkombëtare, kjo Konventë nuk përjashton asnjë juridiksion penal të ushtruar nga një palë në përputhje me legjislacionin e saj të brendshëm.

Neni 13

Përgjegjësia e personave juridikë

1. Secila palë garanton që personat juridikë të mbajnë përgjegjësi për veprat penale të përmendura në këtë Konventë, kur kryhen për llogari të tyre nga një person juridik, duke vepruar individualisht ose si pjesë e një organi të personit juridik, i cili ka pozicion drejtues brenda atij personi juridik, bazuar mbi:

- a) kompetencën për të përfaqësuar personin juridik;
- b) autoritetin për të marrë vendime në emër të personit juridik;
- c) autoritetin për të ushtruar kontroll brenda personit juridik.

2. Përveç rasteve të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, secila palë garanton që një person juridik të mbajë përgjegjësi në rastet kur mungesa e mbikëqyrjes apo e kontrollit nga një person fizik i përmendur në paragrafin 1 të këtij neni, ka bërë të mundur kryerjen e një vepre penale të përmendur në këtë Konventë për llogari të atij personi juridik nga një person fizik që vepron nën autoritetin e tij.

3. Në bazë të parimeve të palëve, përgjegjësia e një personi juridik mund të jetë penale, civile ose administrative.

4. Kjo përgjegjësi nuk cenon përgjegjësinë penale të personit fizik që ka kryer veprën penale.

Neni 14

Sanksionet dhe masat

1. Secila palë garanton se veprat penale të përmendura në këtë Konventë, kur kryhen nga persona fizikë, dënohen me sanksione efikase, proporcionale dhe parandaluese, të cilat marrin në konsideratë shkallën e veprës penale. Këto sanksione përfshijnë, me përjashtim të veprave penale të përcaktuara në nenin 4, paragrafi 1, nënparagrafi “a” dhe në nenin 5, paragrafi 1, nënparagrafët “b” dhe “c” të kësaj Konvente, dënime që përfshijnë heqjen e lirisë që mund të çojë në ekstradim.

2. Secila palë garanton që personat juridikë që konstatohen përgjegjës në përputhje me nenin 13 të kësaj Konvente, i nënshtrohen sanksioneve efikase, proporcionale dhe parandaluese, të cilat përfshijnë sanksione monetare penale ose jopenale, dhe mund të përfshijnë masa të tjera, të tilla si:

- a) përjashtimi i përkohshëm ose i përhershëm nga ushtrimi i veprimtarive tregtare;
- b) përjashtimi nga e drejta e marrjes së ndihmës ose përfitimeve publike;
- c) vendosja nën mbikëqyrje gjyqësore;

d) një urdhër gjyqësor likuidimi.

3. Secila palë merr masat e nevojshme legislative dhe masa të tjera, në përputhje me legjislacionin e brendshëm, për të lejuar sekuestrimin dhe konfiskimin e:

a) instrumenteve të përdorura për kryerjen e veprave penale të përmendura në këtë Konventë;

b) të ardhurave nga këto vepra penale ose pasurive, vlera e të cilave korrespondon me këto të ardhura.

4. Secila palë, kur pasuria kulturore është sekuestruar gjatë procedimeve penale por nuk kërkohet më për qëllimet e këtyre procedimeve, merr përsipër të zbatojë, sipas rastit, ligjin e saj për procedurën penale, një ligj tjetër të brendshëm ose traktate ndërkombëtare të zbatueshme kur vendos t'ia dorëzojë atë pasuri shtetit që e kishte përcaktuar, klasifikuar ose përkufizuar atë në mënyrë specifike si pasuri kulturore në përputhje me nenin 2 të kësaj Konvente.

Neni 15

Rrethanat rënduese

Secila palë garanton që rrethanat e mëposhtme, për aq kohë sa ato nuk janë ende pjesë e elementeve përbërëse të veprës penale, në përputhje me dispozitat përkatëse të legjislacionit të brendshëm, mund të konsiderohen si rrethana rënduese në përcaktimin e sanksioneve, në lidhje me veprat penale të përmendura në këtë Konventë:

a) vepra penale është kryer nga persona që kanë shpërdoruar besimin e dhënë në cilësinë e tyre si profesionistë;

b) vepra penale është kryer nga një zyrtar publik i ngarkuar me ruajtjen ose mbrojtjen e pasurisë kulturore të luajtshme ose të paluajtshme, nëse ai ose ajo nuk ka kryer qëllimisht siç duhet detyrat e tij ose të saj, me qëllimin për të siguruar përfitime personale të jashtëligjshme;

c) vepra penale është kryer në kuadër të një organizate kriminale;

d) autori është dënuar më herët për veprat penale të përmendura në këtë Konventë.

Neni 16

Vendime të mëparshme të dhëna nga një palë tjetër

Secila palë merr masat e nevojshme për të parashikuar mundësinë e marrjes në konsideratë të vendimeve të formës së prerë të dhëna nga një palë tjetër, në lidhje me veprat penale të përmendura në këtë Konventë gjatë përcaktimit të sanksioneve.

KREU III

HETIMI, NDJEKJA PENALE DHE LIGJI PROCEDURAL

Neni 17

Fillimi i procedimit

Secila palë merr masat e nevojshme legislative dhe masa të tjera për të siguruar se hetimet ose ndjekja penale e veprave penale të përmendura në këtë Konventë nuk duhet t'i nënshtrohen një ankimi.

Neni 18

Hetimet

Secila palë merr në konsideratë marrjen e masave legislative dhe masave të tjera për të siguruar që personat, njësitë ose shërbimet e ngarkuara me hetime janë të specializuara në fushën kundër luftës së trafikimit të pasurive kulturore ose që kanë marrë trajnimin e duhur.

Neni 19

Bashkëpunimi ndërkombëtar në çështjet penale

1. Palët bashkëpunojnë me njëra-tjetrën, në përputhje me dispozitat e kësaj Konvente dhe në zbatim

të instrumenteve dhe marrëveshjeve përkatëse ndërkombëtare dhe rajonale të zbatueshme, të dakordësuara mbi bazën e legjislacionit ose reciprocitetit uniform dhe legjislacionit të tyre të brendshëm, në masën më të gjerë të mundshme, me qëllim të hetimeve ose procedimeve të lidhura me veprat penale të përmendura në këtë Konventë, duke përfshirë sekuestrimin dhe konfiskimin.

2. Nëse një palë që e kushtëzon ekstradimin ose ndihmën e ndërsjellë juridike në çështjet penale me ekzistencën e një traktati merr një kërkesë për ekstradim ose ndihmë juridike në çështjet penale nga një palë me të cilën nuk ka një traktat të tillë, ajo, duke vepruar në përputhje të plotë me detyrimet e saj sipas legjislacionit ndërkombëtar dhe sipas kushteve të parashikuara nga legjislacioni i brendshëm i palës së kërkuar, mund ta konsiderojë këtë Konventë si bazën ligjore për ekstradimin ose ndihmën e ndërsjellë në çështjet penale, në lidhje me veprat penale të përmendura në këtë Konventë dhe mund të zbatojë, *rust pas rasti*, nenet 16 dhe 18 të Konventës së Kombeve të Bashkuara për Krimin e Organizuar Ndërkombëtar për këtë qëllim.

KREU IV MASAT PARANDALUESE DHE MASA TË TJERA ADMINISTRATIVE

Neni 20

Masa në nivel kombëtar

Secila palë, duke marrë parasysh detyrimet e saj sipas traktateve ndërkombëtare të zbatueshme, duhet të konsiderojë marrjen e masave të nevojshme legjislative dhe masave të tjera, për sa më poshtë:

a) për të krijuar dhe mbajtur inventarë ose baza të dhënash të pasurive të saj kulturore të përcaktuara në nenin 2, paragrafi 2 të kësaj Konvente;

b) për të paraqitur procedura të importit dhe eksportit, në përputhje me instrumentet ndërkombëtare përkatëse, duke përfshirë një sistem ku importimi dhe eksportimi i pasurive kulturore të luajtshme i nënshtrohen lëshimit të certifikatave specifike;

c) për të parashikuar dispozita për kujdesin e duhur të tregtarëve të artit dhe objekteve antike, shtëpive të ankandeve dhe të personave të tjerë të përfshirë në tregtinë e pasurive kulturore, dhe për të vendosur një detyrim për mbajtjen e regjistrave të transaksioneve të tyre. Këto regjistra duhet t'u vihen në dispozicion autoriteteve kompetente në përputhje me legjislacionin e brendshëm;

d) për të ngritur një autoritet qendror kombëtar ose për të autorizuar autoritetet ekzistuese dhe për të vendosur mekanizma të tjera për bashkërendimin e aktiviteteve që lidhen me mbrojtjen e pasurive kulturore;

e) për të mundësuar monitorimin dhe raportimin/denoncimin e marrëveshjeve ose shitjeve të dyshimta në internet;

f) për të mundësuar raportimin/denoncimin e detyrueshëm pranë autoriteteve kompetente të zbulimit të rastësishëm të pasurive kulturore të trashëgimisë arkeologjike;

g) për të promovuar fushata ndërgjegjëse drejtuar publikut të gjerë për mbrojtjen e pasurisë kulturore dhe rreziqet që sjellin krimet kundër saj;

h) për të garantuar që muzetë dhe institucionet e ngjashme, politika e blerjes e të cilave është nën kontrollin e shtetit, të mos marrin pasuri kulturore të hequra në mënyrë të paligjshme dhe të ofrojnë informacion dhe trajnim për zyrtarët përkatës për parandalimin dhe luftën kundër krimeve të lidhura me pasuritë kulturore;

i) për të inkurajuar muzetë dhe institucionet e ngjashme, politika e blerjes e të cilave nuk është nën kontrollin e shtetit, të respektojnë rregullat etike ekzistuese për blerjen e pasurive kulturore të luajtshme dhe të raportojnë pranë autoriteteve të zbatimit të ligjit çdo trafikim të dyshuar të pasurive kulturore;

j) për të inkurajuar ofruesit e shërbimeve të internetit, platformat e internetit dhe shitësit përmes internetit që të bashkëpunojnë në parandalimin e trafikimit të pasurive kulturore, duke marrë pjesë në hartimin dhe zbatimin e politikave përkatëse;

k) për të parandaluar përdorimin e zonave të lira portuale për qëllim të trafikimit të pasurive kulturore, qoftë nëpërmjet masave legjislative ose duke i inkurajuar ato të vendosin dhe zbatojnë në mënyrë efektive normat e brendshme nëpërmjet vetërregullimit;

l) për të përmirësuar shpërndarjen e informacionit, në lidhje me çdo pasuri kulturore që ka qenë objekt

i një vepre penale sipas përcaktimit në këtë Konventë, pranë autoriteteve të saj doganore dhe policore për të parandaluar trafikimin e kësaj pasurie kulturore.

Neni 21

Masa në nivel ndërkombëtar

Secila palë bashkëpunon në masën më të gjerë të mundshme, me qëllim parandalimin dhe luftën kundër shkatërrimit të qëllimshëm, dëmtimit dhe trafikimit të pasurive kulturore. Në mënyrë të veçantë, shtetet palë duhet:

a) të promovojnë konsultimin dhe shkëmbimin e informacionit, në lidhje me identifikimin, bllokimin dhe konfiskimin e pasurisë kulturore që ka qenë objekti i një vepre penale sipas përcaktimit në këtë Konventë dhe që është gjetur brenda territorit të saj;

b) të kontribuojnë në mbledhjen e të dhënave ndërkombëtare për trafikimin e pasurive kulturore të luajtshme, duke ndarë ose ndërlidhur inventarët ose bazat e të dhënave kombëtare për pasurinë kulturore që ka qenë objekti i një vepre penale sipas përcaktimit në këtë Konventë dhe/ose duke kontribuar në inventarët ose bazat e të dhënave ndërkombëtare, të tilla si bazat e të dhënave të Interpolit për veprat e vjedhura të artit;

c) të lehtësojë bashkëpunimin, me qëllim të mbrojtjes dhe ruajtjes së pasurive kulturore në kohë paqëndrueshmërie ose konflikti.

KREU V

MEKANIZMI PËRCJELLËS

Neni 22

Komiteti i Palëve

1. Komiteti i Palëve përbëhet nga përfaqësues të palëve të Konventës.

2. Komiteti i Palëve mbledhet nga Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës. Mbledhja e tij e parë mbahet brenda një periudhe njëvjeçare pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente për nënshkruesin e dhjetë që e ka ratifikuar atë. Më pas, ai mbledhet kur të paktën një e treta e palëve ose Sekretari i Përgjithshëm e kërkon.

3. Komiteti i Palëve miraton vetë rregulloren e tij të brendshme.

4. Komiteti i Palëve asistohet nga Sekretariati i Këshillit të Evropës në kryerjen e funksioneve të tij.

5. Komiteti i Palëve mund t'i propozojë Komitetit të Ministrave mënyra për të angazhuar ekspertizën përkatëse në mbështetje të zbatimit efektiv të kësaj Konvente.

Neni 23

Përfaqësues të tjerë

1. Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës, Komiteti Evropian për Problemet Penale (KEPP) dhe Komiteti Drejtues për Kulturën, Trashëgiminë dhe Peizazhin (KDKTP) caktojnë secila një përfaqësues në Komitetin e Palëve për të kontribuar në një qasje multisektoriale dhe multidisiplinore.

2. Komiteti i Ministrave mund të ftojë organe të tjera të Këshillit të Evropës që të caktojnë një përfaqësues në Komitetin e Palëve, pas konsultimit me komitetin.

3. Përfaqësuesit e organeve përkatëse ndërkombëtare mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve sipas procedurës së përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.

4. Përfaqësuesit e organeve zyrtare përkatëse të palëve mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve sipas procedurës së përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.

5. Përfaqësuesit e shoqërisë civile, dhe në veçanti organizatat joqeveritare, mund të pranohen si vëzhgues në Komitetin e Palëve sipas procedurës së përcaktuar nga rregullat përkatëse të Këshillit të Evropës.

6. Në caktimin e përfaqësuesve, sipas paragrafëve 2 deri në 5 të këtij neni, sigurohet një përfaqësim i balancuar i sektorëve dhe disiplinave të ndryshme.

7. Përfaqësuesit e caktuar në përputhje me paragrafët 1 deri në 5 të këtij neni, marrin pjesë në mbledhjet e Komitetit të Palëve pa të drejtë vote.

Neni 24

Funksionet e Komitetit të Palëve

1. Komiteti i Palëve monitoron zbatimin e kësaj Konvente. Rregullorja e tij e brendshme cakton procedurën për vlerësimin e zbatimit të kësaj Konvente.

2. Komiteti i Palëve lehtëson, gjithashtu, mbledhjen, analizën dhe shkëmbimin e informacionit, përvojave dhe praktikave të mira ndërmjet shteteve për të përmirësuar kapacitetin e tyre për të parandaluar dhe luftuar trafikimin e pasurive kulturore. Komiteti mund të përfitojë nga ekspertiza e komiteteve dhe organeve të tjera përkatëse të Këshillit të Evropës.

3. Gjithashtu, Komiteti i Palëve, sipas rastit:

a) lehtëson përdorimin dhe zbatimin efektiv të kësaj Konvente, duke përfshirë identifikimin e çdo problemi që mund të lindë dhe efektet e çdo deklarate ose rezerve të bërë sipas kësaj Konvente;

b) shpreh një opinion për çdo çështje që lidhet me zbatimin e kësaj Konvente dhe lehtëson shkëmbimin e informacionit për zhvillime të rëndësishme ligjore, politike ose teknologjike;

c) u bën rekomandime specifike palëve, në lidhje me zbatimin e kësaj Konvente.

4. Komiteti Evropian për Problemet Penale dhe Komiteti Drejtues për Kulturën, Trashëgiminë dhe Peizazhin mbahen të informuar periodikisht për aktivitetet e përmendura në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni.

KREU VI

MARRËDHËNIA ME INSTRUMENTE TË TJERA NDËRKOMBËTARE

Neni 25

Marrëdhënia me instrumente të tjera ndërkombëtare

1. Kjo Konventë nuk cenon të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga dispozitat e instrumenteve të tjera ndërkombëtare në të cilat palët e kësaj Konvente janë palë ose do të bëhen palë dhe të cilat përmbajnë dispozita për çështjet që rregullohen nga kjo Konventë. Megjithatë, kur palët vendosin marrëdhëniet e tyre, në lidhje me çështjet e trajtuara në këtë Konventë ndryshe nga sa rregullohen në të, ata e bëjnë këtë në një mënyrë që është në përputhje me objektivat dhe parimet e Konventës.

2. Palët në konventë mund të lidhin marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe me njëra-tjetrën për çështjet e trajtuara në këtë Konventë, për qëllime të plotësimit ose forcimit të dispozitave të saj ose të lehtësimit të zbatimit të parimeve të saj.

KREU VII

NDRYSHIMET E KONVENTËS

Neni 26

Ndryshimet

1. Çdo propozim për një ndryshim në këtë Konventë i paraqitur nga një palë i komunikohet Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, i cili më pas ia përcjell atë shteteve anëtare të Këshillit të Evropës, shteteve joanëtare të cilat kanë marrë pjesë në hartimin e saj dhe çdo shteti që ka aderuar ose është ftuar të aderojë në këtë Konventë në përputhje me dispozitat e nenit 28.

2. Çdo ndryshim i propozuar nga një palë i komunikohet Komitetit Evropian për Problemet Penale dhe Komitetit Drejtues për Kulturën, Trashëgiminë dhe Peizazhin, të cilët i paraqesin Komitetit të Palëve opinionet e tyre në lidhje me ndryshimin e propozuar.

3. Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës shqyrton ndryshimin e propozuar dhe opinionin e paraqitur nga Komiteti i Palëve dhe pasi konsultohet me palët e kësaj Konvente që nuk janë anëtare të Këshillit të Evropës, mund të miratojë ndryshimin nga shumica e parashikuar në nenin 20/“d” të Statutit

të Këshillit të Evropës.

4. Teksti i çdo ndryshimi të miratuar nga Komiteti i Ministrave në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni i përcillet palëve për pranim.

5. Çdo ndryshim i miratuar në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe njëmuje pas datës kur të gjitha palët kanë informuar Sekretarin e Përgjithshëm se e kanë pranuar atë.

KREU VIII KLAUZOLA PËRFUNDIMTARE

Neni 27

Nënshkrimi dhe hyrja në fuqi

1. Kjo Konventë është e hapur për nënshkrim nga shtetet anëtare të Këshillit të Evropës dhe nga shtetet joanëtare të cilat kanë marrë pjesë në hartimin e saj.

2. Kjo Konventë i nënshtrohet ratifikimit, pranimit dhe miratimit. Instrumentet e ratifikimit, pranimit dhe miratimit depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

3. Kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës kur pesë nënshkrues, duke përfshirë të paktën tre shtete anëtare të Këshillit të Evropës, kanë shprehur pëlqimin e tyre për të zbatuar Konventën, në përputhje me dispozitat e paragrafit të mësipërm.

4. Në lidhje me çdo nënshkrues i cili shpreh më pas pëlqimin e tij për të zbatuar Konventën, ajo hyn në fuqi, në lidhje me të, në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumentit të saj të ratifikimit, pranimit ose miratimit.

Neni 28

Aderimi në konventë

1. Pas hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, Komiteti i Ministrave të Këshillit të Evropës, pas konsultimit me Shtetet Kontraktuese të kësaj Konvente dhe marrjes së pëlqimit të tyre unanim, mund të ftojë çdo shtet joanëtar të Këshillit të Evropës, i cili nuk ka marrë pjesë në hartimin e Konventës, të aderojë në këtë Konventë me një vendim të marrë nga shumica e parashikuar në nenin 20/“d” të Statutit të Këshillit të Evropës dhe me votë unanime të përfaqësuesve të Shteteve Kontraktuese që kanë të drejtë të marrin pjesë në Komitetin e Ministrave.

2. Në lidhje me çdo shtet aderues, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së depozitimit të instrumentit të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

Neni 29

Zbatimi territorial

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimit, miratimit ose aderimit, specifikon territorin ose territoret ku zbatohet kjo Konventë.

2. Çdo shtet, në çdo datë të mëvonshme, me anë të një deklarate drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës, mund të shtrijë zbatimin e kësaj Konvente në çdo territor tjetër të specifikuar në deklaratë dhe për ato marrëdhënie ndërkombëtare që është përgjegjës ose për llogari të së cilit ka autorizim të marrë angazhime. Në lidhje me një territor të tillë, Konventa hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së kësaj deklarate nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Çdo deklaratë e bërë në përputhje me dy paragrafët e mësipërm, në lidhje me çdo territor të specifikuar në një deklaratë të tillë, mund të tërhiqet përmes një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe tremujore pas datës së marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 30

Rezervat

1. Çdo shtet, në momentin e nënshkrimit ose kur depoziton instrumentin e tij të ratifikimit, pranimi, miratimit ose aderimit, mund të deklarojë se përdor një ose më shumë nga rezervat e parashikuara në nenet 4, 5, 10, 11 dhe 12, paragrafi 3 të kësaj Konvente. Nuk mund të bëhet asnjë rezervë tjetër në lidhje me dispozitat e kësaj Konvente.

2. Çdo palë që ka bërë një rezervë, në çdo kohë, mund ta tërheqë atë tërësisht ose pjesërisht me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës. Tërheqja hyn në fuqi nga data e marrjes së një njoftimi të tillë nga Sekretari i Përgjithshëm.

3. Një palë që ka bërë një rezervë në lidhje me një dispozitë të kësaj Konvente nuk mund të pretendojë zbatimin e kësaj dispozite nga asnjë palë tjetër; megjithatë, nëse rezerva është e pjesshme ose e kushtëzuar, ajo mund të pretendojë zbatimin e kësaj dispozite për aq kohë sa ajo vetë e ka pranuar atë.

Neni 31

Denoncimi

1. Çdo palë mund ta denoncojë në çdo kohë këtë Konventë me anë të një njoftimi drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Këshillit të Evropës.

2. Ky denoncim hyn në fuqi në ditën e parë të muajit pas përfundimit të një periudhe gjashtëmujore pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.

Neni 32

Njoftimet

Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës njofton shtetet anëtare të Këshillit të Evropës, shtetet joanëtare që kanë marrë pjesë në hartimin e tij, çdo nënshkrues, çdo shtet nënkontraktues dhe çdo shtet tjetër që është ftuar të aderojë në këtë Konventë, në lidhje me:

- a) çdo nënshkrim;
- b) çdo depozitë të ndonjë instrumenti ratifikimi, pranimi, miratimi ose aderimi;
- c) çdo datë të hyrjes në fuqi të kësaj Konvente, në përputhje me nenin 27, paragrafët 3 dhe 4; nenin 28, paragrafi 2 dhe nenin 29, paragrafi 2;
- d) çdo ndryshim të miratuar në përputhje me nenin 26 dhe datën kur hyn në fuqi ai ndryshim;
- e) çdo rezervë dhe tërheqje rezerve të bërë në përputhje me nenin 30;
- f) çdo denoncim të bërë në përputhje me nenin 31;
- g) çdo akt, deklaratë, njoftim ose komunikim tjetër në lidhje me këtë Konventë.

Në dëshmi sa më lart, të nënshkruarit, të autorizuar për këtë qëllim, kanë nënshkruar këtë Konventë.

Nënshkruar në Nikosia, më 19 maj 2017, në gjuhët angleze dhe frënge, ku të dy tekstet janë njëjloj autentikë, në një kopje të vetme e cila depozitohet në arkivat e Këshillit të Evropës. Sekretari i Përgjithshëm i Këshillit të Evropës i dërgon kopje të certifikuara secilit shtet anëtar të Këshillit të Evropës, shteteve joanëtare të cilat kanë marrë pjesë në hartimin e kësaj Konvente dhe çdo shteti të ftuar të aderojë në këtë Konventë.